AYDEDE

No. 91 — 27
Cumartesi 7 Ağustos 1948
Fiatı 15 Kuruş

Cumartesi ve Çarşamba günleri çıkar tam mânasile bitaraf siyasi hoşsohbet gazete
İdarehane: Ankara Caddesi 98/2, TAN Basımevi
Başmuharriri: REFİK HALİD KARAY

Tesis Tarihi: 1922
Telgraf: Aydede — İstanbul
Telefon: 25100 — Posta Kutusu: 816

İçimdeki tatlı ezginlik

Bayram, şeker darlığına rastladı; olmamalıydı; fakat oldu, bir kere! Hayat pahalılığı artıyor; artmamalıydı; fakat artıyor, işte! Zamlar çoğalmaktadır; çoğalmak şöyle dursun, zam hiç yapılmıyacaktı; fakat yapılıyor, nedense!

Dünya vaziyeti de düzelmiyor; düzelmeliydi çoktan... Fakat düzelemiyor, nedense! Hulâsa feraha kavuşmuş değiliz; Gönül rahatına eremedik hâlâ!

Fakat, bütün bu darlıklara, kısıntı ve sıkıntılara rağmen içimde sevinci çok andıran tatlı bir ezginlik duyuyorum.

Bu, nedir, nereden geliyor? Piyango çıkmadı; mebusluk vâdedilmedi; gazetem henüz yükünü tutmadı. Bir sebeb olmalı, elbette!

Elbette bir sebebi var: Hürriyet sevinci! Düşündüklerimi az çok bir serbesti ile yazma neşesi! Tek parti baskısından kurtulma hafifliği! Zülfü yâre dokununca, hattâ ağzının üstünde bıyığın var deyince (AYDEDE) nin hüsufa, belki de ziyaa uğraması endişesinden sıyrılma keyfi!

Ah, hele o kavuk sallama ve direktiflere uyma mahkûmiyetinden kendisini azat edilmiş görmekten duyulan şâdlık ve şâdanlık!.

Gözünü sevdiğim, Demokrasi! Henüz temelleşmemis halin bile hoş!

Ya sapasağlam bir temele oturur, kurulur, kontlaşırsan sen ne haşmetli ve ne zevkli olacaksın!

Victor Hugo, Yarı hatırladığım mübarek bir cümlesinde der ki:

"Bir dilim kuru ekmekten ve bir kulübeden başka hiçbir şeyi yoktu. Fakat mes'uddu; zira hürriyeti vardı!"

AYDEDE

Ay peşinde

Alttakiler — Yakaladın mı?
Komünizm — Hayır, ben sizlerd en zannetmiştim, meğer pek yüksekmiş!..

En Tatlı Bayram Tebrikleri

Londra — (Vatan muhabirinin telgrafı) — Bakın bir İngiliz gazetesi ne diyor:

"Türk güreş ekipinin hakikaten akla sığmaz mukavemeti, muazzam kuvveti ve büyük tekniği karşısında her millet handikape oldu."

Bir başka gazete de güreşçilerimiz için şunları söylüyor:

"Dünya yüzünde hiçbir millet bu kadar yüksek kaliteli raikple karşılaşmamıştır."

Bir spor dergisinde de şunlar yazılmaktadır:

"Türklerin korkunç kuvveti ve tekniği insanı ürpertiyor. Karşılarında netice almak kabil olmuyor. Bu siyah saçlı kuvvet ilâhlarının karşısına çıkan yabancı pehlivanları Allah korusun!"

Başka bir spor mecmuası da şunları söylüyor:

"Türkler, bileklerinin hakkını aldılar. Onların hoş tarafları fazlaca sakin oluşlarıdır. Hepsi vakur; fakat şampiyon oldukları halde o kadar mağrur değiller. Kuvvetleri kadar da spor terbiyeleri var. Türkler her şeylerile örnek oldular."

AYDEDE — Pehlivanlarımız için yükselen bu takdir ifadesini, yakın bir zamanda temenni ederiz ki ilim, edebiyat, sanat, sınaat ve bütün devlet idaresi hakkında da işitelim; milletlerarası hayranlık hususunda her bakımdan pehlivanlarımız derecesini bulalım.

Bayramımız Kutlu Olsun

Sakın Havva Olmasın

Bay, bayan ve çocukları, sofrada öğle yemeği yiyorlar. Laf arasında Bay karısına der ki :

— Karıcığım, bu sabah mekteb arkadaşım, Adem'e rastladım, akşam yemeğini onunla beraber lokantada yiyeceğim.

— Adem mi, yoksa Havva mı?.

Gevezelik

Meşhur Doktor Johnson bir gün çok geveze bir kadınla görüşüyordu. Sözlerine ehemmiyet verilmediğini anlayan kadın doktora :

— Zannederim, der, siz kadınlardan ziyade erkeklerin meclisinden hoşlanıyorsunuz.

Doktor cevaben :

— Hayır, Madam, der. Yanılıyorsunuz. Ben kadın meclisinden çok hoşlanırım. Güzelliklerini, nezaketlerini ve canlılıklarını çok severim. Fakat sükûtları da hoşuma gider.

Mahpus ressam — Hey dikkat et ulan, boğulursun !..

— Siz bunları tutunuz da ben ötekilerini getireyim! "Ecnebi karikatürü"

Bayram duası

— Musluklarımıza su, zam, zam diyenlere akıl, kızlarımıza koca, partilere gayret, esnafa merhamet, halka da sabrı celil ihsan eyle yarabbi..

Bir Zamanın Hâtırası :

Eski Bayramlarda Mendil

Bizim çocukluğumuzda Ramazan bayramlarının bir sevinci de mendil toplamaktı. El öpmeğe gittiğimiz veya götürüldüğümüz akraba ve ahbab evlerinden - tam çıkacağımız sırada - cebimize içtimai derecemize göre iyi, orta ve âdi cinsten birer mendil sokuşturulurdu.

Çok kere mendilin ucunda bir de düğüm bulunur, düğüm çözülünce içinden bir sikke, yani madenden para çıkardı : Çil kuruş, ikilik, çeyrek veya çeyrek lira.

Çeyrek lira, paraların en güzeliydi ; zira altın yavrusuydu ; her yavru gibi de sevimliydi ! Mecidiye denilen yirmi kuruşlukları kaba, kalın ve zamane tâbirince "nal gibi, öküz gözü gibi" bulan eski İstanbul zarifliği bu paraya hediyelik olmayı yakıştıramaz, tek mecidiye yerine yirmi tane çil kuruş vermek inceliğini gösterirdi.

Acaba neden dolayı mendil dağıtmak âdet olmuştu? Bundaki mâna, işaret ne idi? Arabca "mindil" aslından gelen o söz herhalde yakın tarihte dilimize geçmiştir. Türkçesi "çevre" dir ; Radloff da "çevre" diye gösteriyor ; Anadolunun büyük bir kısmı için "yağlık" aynı mânaya gelir ; "yüzlük", "elçiti" denildiği yerler de vardır.

Türkün hayatında çevrenin önemi büyüktür. Hem süs, hem ince el sanatı bakımından, hem de gönül işlerinden dolayı...

Kadınlarımız, çevrenin bezini kendileri dokurlar, oyalarını da kendileri işlerlerdi ; Çeyiz eşyası arasında çevre başta gelirdi.

Zira çevreyi daha ziyade erkek kullanır, başına sarar, beline dolardı ; yavuklu kızın sevgilisine ilk gizli hediyesi bu, eliyle dokuyup göznuru dökerek işlediği sanat ve emek eseri değil miydi?

Onun içindir ki, çevrede burun silmeğe yarayan âdi bir bez parçası görmek, çevreyi mendil sanmak yanlıştır. Eskiden başta, göğüste taşınan çevre, gerçekten bayram hediyesi ve sevgi belgesi, saygı armağanı olmağa fazlasiyle değer.

Ne yapalım ki bu paha biçilmez el ve zevk emeği yerli sanat eseri yerine, benliğini kaybedip kötü taklitçiliğe düşen bir nesil balyalarla memleketimize akın eden yabancı bez parçalarına dadandı ; başta taşınma ve bağırda saklanmak için dokunup işlenen yüksek mânalı çevreden burun silecek mendile kadar indi.

İşte mendilin bir bayram hediyesi sayılması, hiç şüphesiz, çevredeki sanat ve sevgi senbolünden ileri gelir.

R. H. K.

Şenlik, Şetaret, Şehri Âyin, Vesaire...

26 sene evvelki "AYDEDE" de çıkmış, Şeker Bayramına ait bir makaleyi, o günlerin vaziyetini belirtmesi itibariyle muhterem okurlarımıza sunuyoruz.

Memlekette millî, tarihi, askerî bayramlar çoğalalı zaten asıl bayramların tadı da bitti, hakikî bayramlar arada kaynadı, gitti. Lezzet azlıktadır. Memleketin her tarafından, Rumelisinden, Anadolusundan Bayrampaşa enginarları gibi tümen tümen bayramlar türeyerek baş kaldırdığı ve mebzuliyet peyda ettiği bu devirde bittabi şeker bayramlarının bile tadı kaçar. On üç yıldır zaten işimiz gücümüz bayram ve şenlik... Tiyatrolarla sinemalar hıncahınç dolu, eğlence mahalleri dolup dolup yan yok; çenk-ü çegana sesinden yan yok; çenk ve çigana sesinden kulaklarımız uğuldayor... Kadın, erkek sokaklara döküldük ve bir şa'şaalı, şatafatlı bahar Ramazanı geçirdik ki başımızda damat İbrahim Paşa ile bir Nedimi eksikti! Şehiremaneti, Kâğıthanede milyonlar sarfederek salhane yaptıracağına, devrin icabını düşünerek, keşke o Sadabâda bir muazzam kâşane inşa ettirseydi de gelecek Ramazanı ahali-i belde daha eğlenceli, daha müreffeh geçirseydi. Bana bu cümbüş, bu zevk ve sürur şu fıkrayı hatırlatır :

Hani Timürlenge mi yoksa Helâgû veya Cengize mi, her ne ise, bu kabilden bir müstevliye atfedilen bir hikâye vardır: Bunlardan birisi fethettiği memleketlerden birine gayet ağır bir vergi tarhetmiş ve adamlarını gönderip şehir ahalisinin ahvalinden malûmat istemiş :

— Efendim, demişler, halk yeis ve endişe içinde...

— Öyle ise bir misli cizye daha tarh olunsun !

Bu para da toplanmış, adamlar yine gitmişler, bakmışlar ve dönüp arzetmişler :

— Yeis ve endişe devam ediyor!

— Âlâ, âlâ cizyeye bir misli daha zam edilsin !

Para tekrar tahsil olunmuş, memurlar yine tahkikata çıkmışlar ve avdetlerinde demişler ki :

— Aman efendim, görmeyiniz, ne neşe, ne şetaret, düğünler, dernekler, donanmalar, bayramlar, ahali öyle memnun, mesut, keyifli ki...

— Ha, öyle ise kâfi... Demek artık para suyunu çekmiş, sıra ümitsizliğe gelmiş, yakalarını bırakınız !

Bizim şenliklerimizle bayramlarımızdaki bu kesret, ahalideki bu keyif, tiyatro, sinema ve sair ezvaka olan şu inhimâk de acaba parasızlıktan mı neşet ediyor, bilmiyorum !.. Haniya deliye her gün bayram, derler, benim fikrimce, bu zamanda, akıllıya değil her gün, hattâ asıl bayram bile bayram değildir !

AYDEDE

Minelbab İlelmihrab

Yazan : Refik Halid KARAY

— Tefrika No: 27 —

Benim Posta ve Telgrafa geçmeme bir İtilâfçı sebeb olmadı — Hükûmet işlerinden anlamıyan Dahiliye nazırı — Memuriyet hayatım — Matin'in muhabirine verilen ziyafet

— Bir kere bakayım, anlatayım ve Sadrazama haber göndereyim... Kendiliğinden, zahmetsizce olursa febiha!

Dedim; doğru Dahiliye nezaretine gittim; Mehmet Ali Bey yerinde idi... Daha posta kelimesini tam telâffuz etmeğe vakit kalmadı, derdini o, döktü :

— Sadrazam, dedi, buraya bir Ermeni getirmeği kendince kararlaştırmış... Ben itiraz ettim, arkadaşlar da hoş bulmadılar... Bilmem ki ne yapacağız? Hiç böyle, devletin hayat ve mematına hükmeden bir yere öyle birisi sokulur mu?

— Bu zat kim imiş?

Dahiliye nazırı da onun kim olduğunu pek müphem bir surette biliyordu, galiba bir Düyun-u umumiye müfettişi idi, adını da söyledi ama derhal unutmuştum. Galiba, Ferit Paşa Posta idaresinin başına Düyun-u umumiye müfettişi bir Ermeni tayin edivermekle Oskar Efendiyi derhal canlandırmış olacağı kanaatinde idi; sanki postayı iyi idare etmek için evvelâ Ermeni, saniyen Düyun-u umumiye müfettişi olmak lâzımgeliyordu; şanki herhangi bir Ermeni Düyun-u umumiye müfettişi, muhakkak iyi bir posta âmiri olurdu.

Şu hatalı tasavvur bana cüret verdi; Nazır arkadaşıma :

— Öyle ise dedim, Sadrazama söyle, postayı ben istiyorum, cevabını da, gece, bana telefonla bildir!

●

Bu talebim onu pek memnun etti... Âdeta keyfini yerine getirdi, bana teşekkür bile etti; sevincinde kendisini pek samimî buldum; Mehmet Ali Bey para sarfında olduğu kadar memuriyet tevziinde de, Allah için, pek cömert, pek keremkâr bir zattır ve cidden zenginliğe lâyık, refaha müstahaktır; zira yemesini de bilir. Onun bir bilmediği, şeytanın arka bacağı, yani idare-i hükkûmetti!

Matbaaya döndüğüm zaman artık zihnim bu Posta işiyle meşgul değildi, "olursa olur, olmazsa umurumda mi?" demiş, işime bakmıştım. Ben ajansın müdürü idim ama yalnız telgrafların tarz-ı tahririne bakar ve nim resmî bir daire olduğundan hükûmet lehine bir, iki havadis sokup vazifemi bitmiş addederdim. Para ve idare kısmı eski matbuat müdürü Hikmet Beyin elinde idi; Hikmet Bey bu esnada, refik-i şefik ve kadimi Mehmet Ali Beyle Fransızca bir gazete tesisine çalışıyordu.

(Bosphore), (L' Echo de Constantinople), falan gibi bir sürü isimlerden sonra nihayet (Entende) de karar kılınmıştı. Bu gazeteye Hariciye nezareti tahsisat verecekti. Ben bunlarla da meşgul olmuyordum. Ali Kemal Bey ise kendisini Darülfünunun yeni teşkilâtına hasretmiş, vaidimize rağmen müverrih Ahmet Refik Beyi bir türlü müsteşarlığa tayin etmiyerek İttihat ve Terakki mensuplarını etrafına toplamış, maarif islâhatiyle didişiyordu. Fırkadan kendisine bazı mensubin müracaat ederek muallimlik veya bir muallimi iltimas ettikleri zaman hiddetinden küplere biniyor, hattâ aleyhlerinde atıp tutuyordu.

Gece telefona çağırdılar. Mehmet Ali Beyin sesi şunu söyledi :

— Senin işin oldu, yarın iradesini yazacağız. Hattâ Sadrazam pek memnun kaldı, "nasıl kabul ediyor mu?" dedi.. Sabahleyin gel de konuşalım!

Durgunlaştım; parlak ve tatlı görünen bir belâya başımı sokmak üzere idim; içimde, daima, bir "Hayır, istemem, vazgeçtim!" demek arzusu duyuyordum.

●

Memuriyet hayatı ha? Ömrümün iki safhası gözümde birden canlandı: Birisi maliye merkez kalemine mülâzimeten çırağ buyurulduğum on dokuz yaşımdaki halim... Askerî masasına memur edilmiştim; loş, tozlu, bozuk havalı kaleme adımımı atar atmaz mektebe ilk başladığımdan fazla mahzun olmuş, kanıksamış, pişkin hulefa arasında kendimi sünnet edileceğim günün sabahından daha fazla meyus ve ürkek bulmuştum.

Bir işe yaramıyordum, gözüm dışarıda idi. Sonradan Maliye müfettişi olan Ziya Beyle şimdi, galiba, maliye müsteşarlığına terfi eden Seyfettin Bey (Şimdi birincisi galiba mebus, ikincisi Sayıştay reisidir) aynı masada idiler ve güler yüzleri, tatlı sözleriyle beni bir derece memur alıştırmağa çalışıyorlardı. Fakat alışamadım, gittim.

İki yüz kuruş maaşa geçmeme ve rütbei salise almama rağmen sandalyeme bir türlü ısınamıyordum. O sırada, bereket, meşrutiyet herşeyi altüst etti, hapishaneden fırlayanlarla beraber, ben de, tıpkı bir mahpus kaçkını gibi kendimi serbest hayata dar attım.

İkinci safha Beyoğlu belediyesi başkâtipliğim... Maaş iki bin, yaşım yirmi beş, dünya gıpta etti. Başlangıçta biraz zorluk çektikten sonra işleri kavradım, âmirlikte fena değildim; kalem muamelelerı haricinde sokakları devir-ü teftişe de çok yarıyordum, yerimi seviyordum, memnundum. Sen misin memnun olan?.. Mahmut Şevket Paşayı vurdular, beni de sürdüler. Gidiş o gidiş.. Fakat işte mükâfat günü gelmişti :

Beş sene menfamın yirmi beş senelik kıdeme rüchanı vardı : Birden, on bin kuruş maaşla manasb-ı devletin en büyüklerinden ve mühimlerinden birine geçiyordum.

●

Uyudum, fakat bu tatlı bir uyku olmamıştı; hâlâ zihnimde vazgeçmek arzuları esiyordu. Fakat vazgeçmedim. Ertesi günü Dahiliye nazırı benim yanımda Amedi-i Divan-ı Hümayun Nuri Beyi makamına celbetti:

— Refik Halid Bey yeni tesis olunan posta ve telgraf müdüriyet-i umumiyesine tayin buyurulacaktır, iradesini yazınız!

Dedi. Halbuki amedciyi çağırmağa ne lüzum vardı? Bu dahiliyenin işi idi, acemilik içinde yüzüyorduk. Biz bunları konuşurken Adliye nazırı Sıtkı Bey çıkageldi ve şu fikirde bulundu : Mademki valiler Meclis-i vükelâ karariyle nasb ve tayin olunuyorlardı, vilâyetlerden büyük ve mühim olan bu mansaba tayin için de vükelâ kararı lâzımgelirdi, böyle olursa daha iyi olurdu.

Ben : "Ne yaparsanız yapınız, karışmam!" dedim, çıktım. Anlaşılan o fikir muvafık görülmemişti. Posta nezaretinin müdüriyet-i umumiyeye kalbi ile benim tayinim hakkındaki iradeler o akşam arzolundu ve ertesi günü çıktı.

Bu iradeler, sanki aynı zamanda (Sabah) ı da mevkiinden azlediyordu. Zira düşüş, o düşüş oldu, bir daha, ta (Peyam Sabah) a münkalip oluncaya kadar belini doğrultamadı. Zavallı Aleksan... İrade yazıldığı günü benim matbaaya dönüp de :

— Eh, Allaha ısmarladık, bana da yol göründü! dediğim zaman o iri adamcağız temelinden sarsıldı; teessürüne ölçü yoktu; beraber, nevmidane halefimi düşünerek ve sabık Kütahya mebusu Ferit Beye müracaat edildi; fakat Ferit Bey ayda iki yüz elli lira istiyordu, Aleksan bu mebläğı vermiyordu, aralarını bulmağa çok çalıştım ama olamadı; daha fazla oyalanmağa benim de vakktim müsait değildi, iş kaldı. Öyle çalak bir zekâyı kiralıyamamak (Sabah) için bir mahrumiyetti, hoş şayet Ferit Bey de başmuharrir olsaymış çok duramıyacakmış...

Az zaman sonra o dahi Ferit Paşanın bir nazırı, Nafia nazırı olacaktı! Ha, unutuyordum, daha evvel Adana valimiz oldu, Adanaya seyahat hazırlığını görürken beraber telgraf meselesini konuştuk. Fransızların sansörüne rağmen payıtahtla gizli bir muhabere temini için plân yaptık. Yeni tayin ettiğim baş müdürle bu hususu temin ettiler. Fakat Fransızlar yeni valinin gitmesine mümanaat ettiler.

●

Her ne ise, Nisanın hatırımda kaldığına göre on ikinci günüydü, (Şimdi sicil defterime bakmağa üşeniyorum ve lüzum da görmüyorum) Mehmet Ali Beyin Posta nazırlığı zamanında gide gele alıştığım daireye usulcacık girdim, koca mermer merdivenleri tıpış tıpış çıktım, hademe bekliyormuş, tanıdı, kapıyı açtı, koltuğa mütevaziane oturdum. Yine içimden diyordum ki :

— Başıma bir iş açtım ki...

●

6

Yine bazı ufak tefek işlerden bahsetmeğe neden lüzum görüyorum?

Evet buna neden lüzum görüyorum? O devri daha iyi, daha canlı, daha samimî göstermek için...

Ufak tefek vakalar vardır ki ahvale eşhasa elbette bir beyanname, bir ferman, bir hattı hümayun ve bir nutuktan çok fazla mâna verdirir ve en müheyyiç hâdiselerden daha sarahatle insana bir fikir edindirir.

Şayet hatıratım arasında şundan, bundan bahsediyorsam bunu gevezelik için değil; o günleri daha kuvvetli duymak ve daha iyi kavramak için yapıyorum.

(Devamı var)

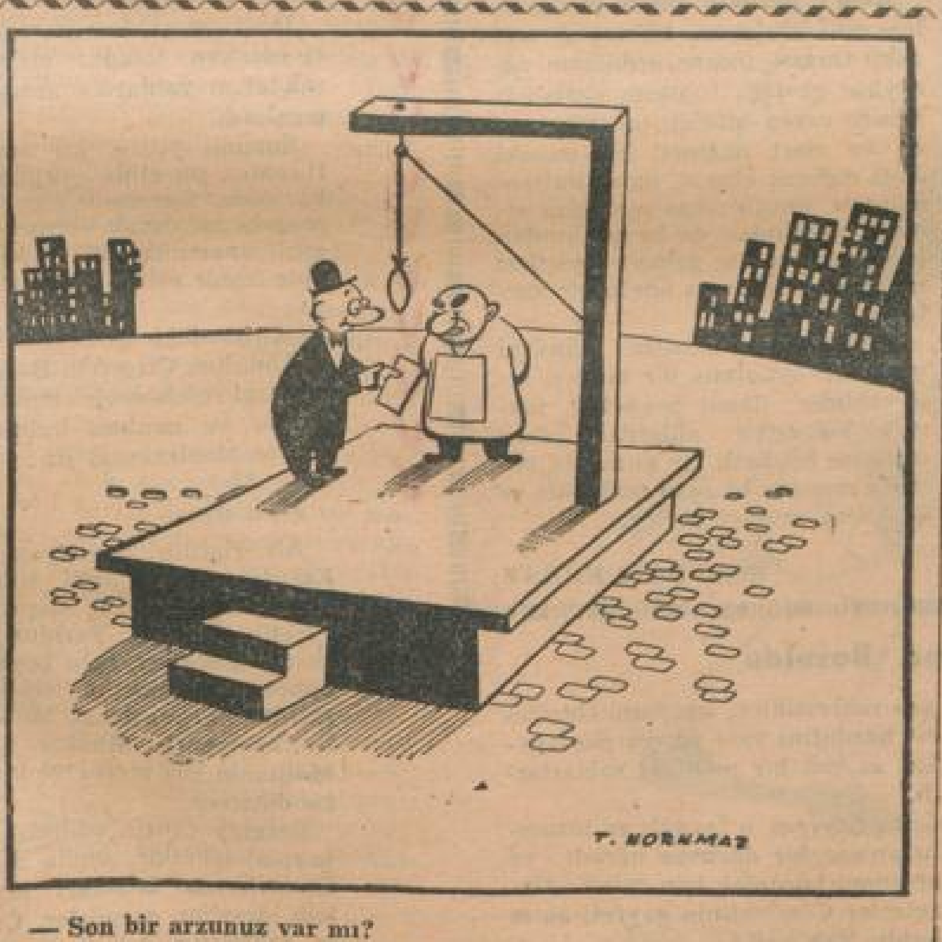

— Son bir arzunuz var mı?
— Evet asılmak istemiyorum!..

Eskimeyen duygular

Bayram Sesi : Davul Sesi

Çeşirdiğimiz ve geçirmekte olduğumuz şu güzel bayram günlerinde alıştığımız bir sesin ve hoşlandığımız bir şeklin eksikliğini duymuyor musunuz? Gümbürtülü davul sesinin ve gösterişli davul şeklinin! Hiç unutmam, bir bayram günü, Ankara radyosu, öğle programına gümbür gümbür bir davul âhengiyle yeri, gök'ü sarsarak başlamıştı; gönlümü kaplıyan sevincin, çocukcasına, delikanlıcasına, coşkunluğun derecesini gerçekten anlatamam.

Hesabı bulunmaz asırlardanberi dedelerimin milli eğlencelerine ve zafer şenliklerine ortaklık eden, beraber gürleyen ve kükreyen bu ses, atavik bir tesirle beni de yerimden kaldırdı; sanki sırtımda cepken, belimde yatağan, başımda tulga vardı; palabıyıklı, gür perçemli ve aslan yeleli idim! Pijamasının yumuşak pantalonu bacaklarına dolanmış, omuzları kaçmış, silik ve sönük bir hayalet değil... Bir heybet ve kudret örneği! Bir şeyler yapmak istedim, bir hamle ve bir pertav! Yahud da haykırmak: "Sine üryan! Kılıç al kan!"

Bir an süren bu kudret dalgasından sonra yüreğime pek tatlı, âdeta gözlerimi nemlendiren bir hislilik yayıldı; bir sevinç sarhoşluğuna tutuldum.

Davulda birbirine uymaz görünen iki çeşit tesir bulurum: Hem dünyaya meydan okutur, hem de insanın içine şefkat doldurur. Davul bizim kan kardeşimizdir; iyi ve fena günlerimizin can yoldaşıdır; onda her sesten ve her davetten ziyade bir "başına toplayış" her sınıf halkı bir tek duyguya bağlayış, bir ruhta birleştiricilik hassası, kuvveti mevcuttur.

Cumhur onun sesiyle birbirine kenetlenir, ona uyarak bir gaye etrafında toplanır ve bir yolda yürür.

Şenliklerimizden davulu kaldırdığımıza, yalnız orta oyunlariyle Karagöze mal ettiğimize kederleniyorum. Terakki ve medeniyet manzarasına onu yaklaştırmıyanlar İskoçyalıya baksınlar. Bugün bile milli şenliklerini gaydası ile kutluluyor ve savaşlara da onunla giriyor. Milli ruhu heyecana getiren ses – her ne olursa olsun, modern şekle ve âhenge uysun, uymasın – kutlu ve lüzumludur.

Gözlerini modern hayata açtığı için davul sesini işitmemiş, davul seyretmemiş olan küçük oğlum da o gün, radyodaki davul âhengine kendisini benimle beraber kaptırdı, coşkunluk duydu ve âhenk çarçabuk bir kusur ve bir kabalık gibi sona erince kederlenerek "bitti mi?" diye sordu, kanmadığını belli etti.

Bizde davul, "folklor"umuza girmiş milli bir ses kaynağıdır; güzel mânilerimize ilham ve şevki o vermiştir. Köy düğünleri, at yarışları, pehlivan güreşleri, yolcu karşılayış, zafer kutlayış, askere çağırılış – biz askere gidişe de şenlik mahiyeti veren bir milletiz – gibi bütün topluluklarda ve his birleşmesinde davulun rolü vardır.

Yurdumuzun ulu ve ünlü kubbesinde en kudretli ve yürek çarptırıcı akisler yapan ses, davul gümbürtüsüdür.

Bütün bu sebeplerdendir ki izci ve sporcu teşkilâtında, bayram, seyran ve şenliklerinde davula dönüş, özümüze dönüş olacaktır ve mazimizin güzel bir semtiyle, aramızdaki yıkık köprüyü yeniden kurmıya benziyecektir.

Canlının ve cansızın beklediği bu gür erkek sesi – modernlik özentiliğiyle – kısmak ve boğmak, özür kabul etmiyen bir suç, hiç değilse vazgeçilmesi lâzım gelen bir savsaklık olsa gerektir.

İstanbul halkı bayram şerefine yerli kıyafete girmiş bekçilerin davul sesiyle uyansa ve pencerelere üşüşüp de davulcunun arkasına düşen mahalle çocuklarının sevinç manzarasiyle karşılaşsaydı, şu bayram büsbütün ulu ve tam bir mâna almaz mıydı?

Millet, asırlardanberi âhengine ve şevkine alıştığı heybetli sesle, gönlünden, can evinden heyecana gelmez, duyduğumuz sevinç katmerlenmez miydi?

Bayramlara milli kıyafetin, milli musikinin, daha doğrusu halk musikisinin büsbütün başka bir renk ve bir ışık, ayrı bir hareket ve bir coşkunluk verdiğinde şüphe yoktur.

Hele o milletin elinde böyle aslan gibi gürleyen, kükreyişi yeri gökü sarsan, insana orduların yürüyüşe geçtiği, topların patladığı hissini veren iptidai, fakat pervasız ve mert nağmeli bir musiki âleti mevcut olursa, bunu kullanmaması, unutulmağa mahkûm etmesi, zevkinden ve heyecanından bayramlarını ve gelecek nesilleri mahrum bırakması âdeta bir suçtur.

Bizim davulumuzda dünyayı yerinden oynatmış bir tarihin sesi saklıdır; davul heybettir, tokmak kuvvettir; onlardan çıkan seste ise heybetli bir kuvvetin kâinata meydan okuyan hudutsuz ve korkusuz sevinci gürler.

Refik Halid KARAY

Güzel Bir Anane Bozuldu

Ötedenberi gazeteler Şeker Bayramında iki, Kurban Bayramında üç gün çıkmamak suretiyle – senede üç yüz altmış beş gün biteviye çalışmak mecburiyetinde bulunan – muharrirlere ve tertib yevcilerine bir istirahat imkânı verirlerdi. Diğer taraftan Kızılay ve Gazeteciler Cemiyeti de müştereken neşrettikleri (Bayram Gazetesi) hasılatını yarı yarıya paylaşırlar, az çok bir menfaat sağlarlardı.

Bu bayram, o faydalı ve lüzumlu an'ane bir darbeye uğradı: ve an'aneyi korumak için çalışan Gazeteciler Cemiyetinin gayreti akim kaldı. Vah vah!

Şeker sıkıntısı — Ver mübarek elini öpeyim!

DÜNYA BUYA...

Güzel Sanatlar Birliği Resim Sergisi

Birkaç arkadaşımle beraber - pazartesi günü memleketin muhtelif şehirlerinde; dünyanın Nis, Belgrad, Atina, Paris, Bükreş, Moskova diye adlandırdığı yerlerinde 75 sergi açmış olan Güzel Sanatlar Birliğinin Galatasaray Lisesindeki resim sergisine gittim.

Bahçeden geçerken gözlerim, resimlerine benzemiyen bir Recai zade Ekrem büstüne ilişti, içimden:

— Ehemmiyeti yok, dedim. Senboliktir!

Merdivenleri çıkarken yüreğim hızlı hızlı çarpıyordu. Bunu yanımdaki arkadaşlarımdan birine söyledim. Bana:

— Yukarıda göreceğin şaheserlerin heyecanındandır.

Dedi amma, ben yukarıda sadece eserlere tesadüf ettim. Belki şah'larını yanlarına almağı unutmuşlardı.

Sevimli yüzlü, kır saçlı Çallı İbrahim, ilk elini sıktığım sanatkâr oldu. Kendisini emekliye ayıranlara bir cevab vermek istermiş gibi sanat nükteleri yapmış.. Sergide teşhir ettiği tablolardan biri şu:

"Emirgândaki Çınaraltı kahvesi"

Abdullah Çizgen'in Bağdad köşkü, eski refah devirlerimizi yâdettiriyor ve mesken buhranı çekmekte olanlarınıza da:

— Ah!

Dedirtiyor.

Âli Halilin Kasımpatı, Cevad Erkulun Eyüb Camii, Hikmet Onat'ın Yenicami iç kapısı, Sabri Çizelin Boğaziçi, Feridun Ertaşın Matör mordları, sulu boya Fenerbahçesi, Fahiman'ın "Gülleri" Âli Halilin Burgaz adası, Malik Akselin manzarası, Muhtar Aytun'un Maltepesi göz alıyor ve insanı düşündürüyor.

Sergiye tahsis edilmiş sınıftan bozma salonlar, ömür doğrusu... Duvarlarına tabloları tutturmak için çuvallar germişler. Çuvallarla tabloların bu renk armonisi, Halk Partisi müfritlerini bile çileden çıkarmağa kâfi geldi herhalde. 7 Eylûl kararlarına değilse bile, sanatkârları sergisiz bırakan ve çuvallı duvarlara muhtaç eden İstanbul şehri idarecilerine rahmet okumamışlardır.

Kalmukoğlunun renk mübalâğasına dikkat eden biri:

— Zamane politikacılarına ne kadar benziyor, dedi. Onların da birçoğu, dünya ahvali kötüleştikçe, herşeyi renge boyamak, gözleri aldatmak istiyorlar!

Salonlardan ayrılırken, Ayetullah Sümer tarafından yapılan ve muvaffak olunmuş "Refik Halid Karay" ın portresi sanki hepimize ayrı ayrı göz kırpıyor, tahta sıralarda oturanlara, tablolarını çuvallara asmış sanatkârlara tebessüm ediyordu. Belki arkamızdan kahkahalarla da gülmüştür!

Ertuğrul ŞEVKET

Sarhoş — Dünyanın döndüğünü bulan i... kimbilir ne kadar şarap içmiştir!

itlerini bile çi-
ifi geldi herhal-
rına değilse bi-
ergisiz bırakan
a muhtaç eden
recilerine rah-
r.
renk mübalâ-
biri :
tikacılarına ne
di. Onların da
ali kötüleştik-
oyamak, gözle-
lar!
rılırken, Aye-
fından yapılan
nuş "Refik Ha-
resi sanki he-
kırpıyor, tah-
ara, tabloları-
sanatkârlara
Belki arka-
la da gülmüş-
ğrul ŞEVKET

...n döndüğünü bulan âlim, bunu isbat etmek için
...ap içmiştir !

Bir dokun

Tebrikname

Şeker kıtlığında Şeker Bayramınız kutlu olsun, aziz okuyucular! Biliyorsunuz ya, bizde bir söz vardır: "Tatlı yiyelim de tatlı konuşalım" derler. Aylardanberi pek tatlı yiyemiyoruz; acı konuşmaktan da bıktık, usandık artık. Nedir bu asık surat, somurtkanlık, küskünlük? Kaşlarımızın arası açılmaz oldu. Gıdıklansak da gülümseyemiyoruz.

Öyle olmakla beraber, hakkı, hakikati de inkâr etmiyelim; bol bol şeker yiyemiyoruz amma bayram üzeri kulaktan dolma şekerli lâkırdılarla dilimiz tatlılanır gibi oldu. Cenabı Hak, sayın Başbakanımızın tuttuğunu altın eylesin, âmin! Gani gönüllü insanların hali başkadır. Devletli Sakamız, ince bir hesapla son tetkik seyahatini Şeker Bayramı yakınına tesadüf ettirdi ve dolaştığı yerlerde şeker hediyeleri dağıttı. Hem birer kutu şeker değil, koskocaman şeker fabrikaları bağışladı. "Az veren candan, çok veren maldan" derler. Muhterem Başbakanımız da makamının azametine yaraşır bir cömertlikle bol bol maldan veriyor! Bursalılara; "çalışınız, dedi. Tarlalarınızda şeker pancarı yetiştirirseniz ben de Bursada bir şeker fabrikası kurarım."

Kesesine bereket, İzmitlilere de, Adapazarında bir şeker fabrikası kuracağını müjdeledi.

Sayın B. Hasan Saka, her gittiği yerde fabrikaları vâdettikten sonra halka şöyle diyor "Seçimlerde bize rey verirseniz yine hizmet ederiz, vermezseniz kimsenin reyinde gözümüz yok." Ne demek, efendim? O nasıl söz? Kaz gelen yerden tavuk esirgenir mi? Koooskoca şeker fabrikasının yanında reyin lâfı mı olur? Bir değil, beş milyon, beş yüz milyon rey feda olsun, halâl olsun!

Adamakla mal tükenmez, Hak korusun ödemekten!

İZMİTİN ÇİFTE BAYRAMI

Yazımda İzmitin adı geçti, bu vesile ile şuracıkta İzmitli dostlarla iki satır yarenlik edelim bari.

Çifte bayramınız kutlu olsun, mutlu İzmitliler!

Evet, ne mutlu size ki üstüste bayramlara kavuştunuz.

Başbakanın teşrifiyle erdiğiniz birinci bayramın müjdesini gazetelerden aldık. B. Hasan Saka şehirde otomobilinden inmiş, Halkevi binanıza kadar yürüyerek gitmiş. Bir de derler ki; "Demokrasi bizde henüz inkişaf edemedi." Ne münasebet! Demokrasinin bizde en yüksek hadde ulaştığına bundan daha kuvvetli delil olur mu? Koskoca Başbakan otomobilden iniyor da Halkevine kadar yürüyor. Daha ne yapsın? Demokrasiyi isbat için Yalovadan İzmite kadar yürüyecek değildi ya!

Teşrif münasebetiyle Vilâyet tarafından sizlere imza mukabilinde beyannameler de dağıtılmış; bu ziyaretin, İzmit şehrinin refah ve istikbali için son derece ehemmiyetli ve kıymetli olduğu; şehrinizin şimdiye kadar ilk defa bir Başbakan tarafından ziyaret edildiği bildirilmiş.

Bunları gazetelerde okurken gıpat ettik, ağızlarımızın suyu aktı. Bu ne mazhariyet, bu ne saagıpta ettik, ağızlarımızın suyu akbulu her Başbakan birçok defalar ziyaret eder amma şimdiye kadar bu geliş gidişlerden, şehrimizin refah ve saadeti namına hiçbir eser belirmedi. Görüyorsunuz ya, buna ilk defa siz nail oldunuz!

İşte, o muazzam bayramın üzerine bir de Şeker Bayramı geldi. Şeker darlığından şikâyet etmeyiniz, yakında şeker fabrikasına kavuşursunuz. Bol bol şeker yerken bizi de hatırdan çıkarmayınız sakın!...

Baki selâmlar, sevgiler

Cemal REFİK

Aklımda kalanlar

Bir beste ve güfte

Meşrutiyet ilân olunduğu zaman (1908) İttihad ve Terakki Merkezi Umumisinden mülhakattaki şubelere (!) çekilen telgrafnameler, – Cemiyetin mülhakatta asla şubeleri olmadığı için posta müvezzilerinin ellerinde kalarak – bunu haber alan hengâmegirler tarafından kapışıldığı sırada; bir taraftan da tezahüratı meserretkâraneye koşulmuş idi! Tiyatrolar, nutuklar, sazlar ve eğlenceler gibi. Uzak veya yakın her şehir ve kasabada heyecan belirmişti. Rakid sular bulanmıştı. Suriyede bilhassa; Meşrutiyet daha hararetle karşılanmıştı. Çünkü hürriyeti herkesten çok bilir gibi görünmeği sevmişlerdi. Bittabi Şamda da böyle olmuştu ve tiyatrolarında nutuklu ve manzumeli temsiller verilmişti.

Şamın Münşiyye isimli bir bahçesindeki tiyatro sahibi bu eğlenceler içinde lokaline bir hususiyet vermek için şöyle bir çare bulmuştu: Alafranga bir müzik yapmak ve fantezi bir güfte ile ortalığa neşve ve velvele vermek! Ve takım taklavatiyle beraber bir beste icad etmiş ve bu güfteyi besteye yerleştirtmişti:

Dindinidi Dindinidu
Mâşallah ala benati Pariz

fena değildi: Mâşallah Paris kızlarına, ve onlar için, halâl olsun

Halkın hoşuna giden bu şarkı aylarca tiyatro kapısında -kö-ler yaptırmıştı. Şaka bertaraf; "beste" hiç de fena değildi. Güfte de İngiliz liralarına suretinde tercüme olunabilir! *Semih Mümtaz S.*

Serap peşinde

— Dişini sık yoldaş, erişiyoruz!

Meçhul

Milân Dükasının günahlarını çıkaran Papas Bernardo, bir gün, Dükü bir kadın ile münasebette bulunurken üzerine gitti. Dük, şaşırdı. Mahcub oldu. Ne söyliyeceğini bilemediği için

— Siz böyle bir kadının yanında bulunsaydınız ne yapardınız? diye sordu.

Papas şu cevabı verdi:

— Ne yapmamak lâzım geldiğini biliyorum amma, ne yapardım, orasını bilmem!

— Bana evlendiğimiz günlerde: "Meleğim!" diyordun.
— Yalan değilmiş; azrail olduğunu anladım!

Tekel Bakanının beyanatı münasebetiyle

— Şarapçılık için yeni tedbirler alınıyormuş..
— Aman! Yoksa tabanca, bıçak imalâthanesi mi kuracaklar?!

BÜYÜK SÖZLER

★ Zekânın en sarih işareti neş'enin devamıdır.
Montaigne

★ Söz ne kadar az olursa, dua o kadar iyi olur.
Luther

★ Büyük ancak büyüktür, çünkü biz dizlerimiz üstünde duruyoruz; kalkalım.
Proudhon

★ Kendini fethetmek bütün zaferlerin en büyüğüdür.
Plâton

★ Tenbellik, pas gibi, çalışmaktan daha çabuk yıpratır, halbuki kullanılan anahtar daima parıldar.
Franklin

★ Cemiyetin en büyük ümidi ferdi karakterdedir
Channing

★ Demiri yalnız sıcakken dövme, fakat onu döve döve ısıt.
Cromwel

★ İnsanlığın saadetini teşvik ve tesis gayreti dışında ne hakiki ne de daimi şöhret bulunabilir.
Summer

★ En iyi hükûmet, bize kendi kendimizi idare etmeyi öğretendir.
Goethe

★ Bizi kardeş yapan bir kader vardır.
Edwin Mark-Ham

★ Kendisinin sahibi olmıyan hiç kimse hür değildir.
Shakespeare

— Bu ne hal?
— Picasso'ya üç senedir modellik ediyorum!

"Tribuna" dan

Ben de Yapacağım

Başmabeyinci Tevfik Bey merhum, Sadaret Müsteşarı bulunduğu sırada bir gün Cağaloğlu hamamına gitmiş. Soyunup içeri girdiği zaman göbektaşında upuzun yatan maiyeti erkânından bir zat biraz toplanır gibi yaparak:

— Vallahi Beyefendi, huzurunuzda böyle eşek gibi uzanmak ayıb amma!.. dedi.

Tevfik Bey gülümseyerek göbektaşına uzandı:

— Keyfinize bakınız yavrum, dedi. O eşekliği şimdi ben de yapacağım!

Nikâh Dairelerinde

Çocuklukta Alışmış !

Kapıda bir efendi amca ile karşılaştım. Mütebessim çehre ile elini uzattı:

— Buyur bakalım, Beyefendi oğlum! Nerede kaldın? Dört gözle seni bekliyoruz

Şaşaladım:

— Affedersiniz efendim beni beklediğinizin farkında değildim.

Efendi amcanın kırçıl, gür kaşları kavislendi:

— Nasıl farkında olmazsın, beyefendi oğlum? Bir hafta evvel Tahsinle konuşmuşsunuz; "Gelirim" diye söz vermişsin ya.

— Bu işte bir yanlışlık olacak, amca bey. Tahsin Beyi de maalesef tanımıyorum.

— Fesüphanallah! Benim damadımı tanımıyorsun demek.

— Henüz teşerrüf etmedim efendim.

— Ne duruyorsun ya! Gel, hem Tahsinle hem de kızım Leylâ ile tanıştırayım seni. Tahsini çok severim.

İçeriye girdik. Salon epeyce kalabalık. Efendi amca karşıdan işaret ederek seslendi:

— Çocuklar! buraya geliniz bakayım.

Gelin hanım, delikanlının koluna sımsıkı yapışmış, zıplaya zıplaya geldiler. Efendi amca yine neşe tebessümleri saçarak;

— İşte, dedi. Bu damadım Tahsin, şu da kızım Leylâ.

Ben de ismimi söyledim, el sıkıştık. Leylâ hanım pek süslü. Boyalara, ipeklere, mücevherlere gark olmuş. Evinde nesi varsa takmış, takıştırmış. Hani, nerede ise, gardirobundaki cici elbiselerinin hepsini de üstüste giyecekmiş! Bu kadar süsün, mücevherin içinde eski sürre develerini andırıyor. Seyrek saçlı, iri gözlü, çıkık kemikli, sivri burunlu, yayvan ağızlı, hürmetlice bir kafa; gırtlak kemiği fırlamış, ince uzun bir boyun. Omuzları sarkık, göğsü içeri çekilmiş, sırtı dışarıya fırlamış, boyu delikanlıdan bir karış uzun.

Damat Bey orta boylu, ince yapılı, yakışıklıca bir genç. Pek toy bir şeye benziyor, konuşurken âdeta dili dolaşıyor.

Efendi amca ile çabucak samimileşiverdik. Elini omuzuma koyup göz kırptı:

— Ben Tahsini tüccar yapmak istiyorum. Ne dersin, Beyefendi oğlum?

Hayretle yüzüne baktım:

— Damat Beyin henüz bir mesleği yok mu?

— Olmaz mı, canım? Çocuk değil ya bu. Bir dairede kâtiplik ediyor. Fakat orada bırakmıyacağım. İnşallah düğünden sonra istifasını verecek, gelip benim mağazamda çalışacak. Daha iyi değil mi?

Yeni evliler ve ev buhranı

— Affedersiniz; evinizi bize 10 dakika için kiralayabilir misiniz?..

— Çok iyi efendim. Haydi hayırlısı olsun.

— Sormak ayıp olmasın ama sen ne iş yaparsın, beyefendi oğlum?

Gazeteci olduğumu söyleyince, damat bey telâşla gelin hanıma döndü:

— Aaa, beyefendi gazeteci imiş, Leylâ abla! Hani sen...

Düğmesi çevrilmiş radyo gibi, damat beyin sesi birdenbire kesiliverdi. Benzi sarardı, dudaklarını yalayıp yutkunmağa başladı. Göz ucuyla Leylâ hanıma baktım. Kaşlar çatılmış, yanaklar morarmış, burun kanatları açılıp kapanıyor, şakak kemikleri oynuyor. Daha fazla duramadılar. Leylâ hanım öfke ile damadın koluna yapıştı, tırnaklarını geçirircesine sıkıp sürükliyerek yürüdü. İkimiz başbaşa kalınca efendi amca izahat verdi:

— Tahsini çok severim ama hâlâ çocukluktan kurtulamadı. Aynı mahallede oturduğumuz için küçük yaştanberi Leylâ ile beraber büyüdüler. Tahsinin yaşı daha büyüktür ama çocuklukta, abla diyerek Leylâya takılırdı. O zamandan alışmış, şimdi de ara sıra ağzından kaçırıyor işte.

Nikâh salonu açıldı, Leylâ ablayı daha fazla öfkelendirmemek için ben savuştum.

Ce. Be.

Ah Çocukluk !

Bana deseler ki :

— Bize, Afrikanın, Hindistanın insan yüzü görmemiş ormanlarına

gidip, anasından yeni doğmuş bir kaplan yavrusiyle boa yılanının taze gömleğini getirirsen, sana çocukluğunda tatmış olduğun bayramların zevkini bir daha tattırırız.

Emin olunuz, giderim ve emin olunuz ki, o zevki, o çocuklukta tanıdığım bayram zevkini bir daha tatmak için, değil Afrikanın, Hindistanın insan yüzü görmemiş ormanlarına, daha ilerilere, hattâ Kaf dağının arkasına bile gider ve anasından yeni doğmuş bir kaplan yavrusu ve boa yılanının taze gömleği yerine, dev anasının memesiyle, yedi başlı ejderhanın gözlerini oyar, getiririm... Fakat, nerede o eski zevki, o çocukluğumda tatmış olduğum bayram zevkini bana tattıracak kimse?.. Ah, o zevk ! Ben ki zevklerin envaını, en güzellerini, en cana can katanlarını tatmışım, fakat çocukluğumda tattığım bayram zevkinin yanında bunlar, şimdi bana ne kadar âdi şeyler geliyor ve ben ki sonradan, kederlerin envaını görmüşüm; çocukluğumda duymuş olduğum bayram zevkinden mahrumiyet kadar bunların hiç biri, şimdi bana tesir etmiyor. Ah, çocukluk !.. Beni muhafazakâr, maziperest, köhne kafalı diye rencide eden arkadaşlarım, düşünmüyorlar ki, ben, ne muhafazakâr, ne maziperest, ne köhne kafalıyım ; ben herşeyden evvel, bir çocuğum, otuz iki yaşında bir çocuk.. Bir çocuk ki, hâlâ ramazanda Karagözü, bayramda hokkabazı, sünnet düğünlerinde orta oyununu, kına gecelerinde çengiyi, donanmalarda mehtap ve fişeği seyrederken kendinden geçer ve boynunda davulu, cebinde zıpzıbı, elinde topacı, başında mavi püskülü eksik.. haniya, yok mu bugün elimden tutup da beni atlıkarıncaya bindirecek bir hayır sahibi, bir evlât düşkünü baba?

Salıncakçı bizi indirirken nüvazişle kucağına alır, indirirdi; şimdikileri indirirken kolundan tutup, fırlatıyorlar. Biz salıncaktan inince, atlı karıncaya binerdik; şimdikiler karıncaya basmaz hocalar gibi başlarını önlerine eğip düşünerek ve ceplerini karıştırarak evin yolunu tutuyorlar. Biz, hokkabazı çadırın içinde, sandalyeye oturup seyrederdik; şimdikiler çadırın önünden, ayakta seyrediyorlar. Bizim bindiğimiz eşeklerin palanları mor kadifeden, sırtları parıl, parıl yanar ve dört nala giderlerdi; şimdikilerin bindikleri, üstleri çuvalla örtülmüş, ya kör, ya topal, ve ikide, birde yuvarlanan soyundan.. Biz çok, çok attan veya eşekten düşer, kolumuz, yahut bacağımız incinirdi; şimdikiler kayık salıncağından düşüp tuzla, buz, yahut otomobil altında kalıp pastırma oluyorlar. Biz bayram olunca hanım teyzelerimizin ellerini öpüp dualarını alırdık, şimdikiler hanım ablalarının ellerini öpüp, gönüllerini alıyorlar. Bizim, abur, cubur yemekten midemiz bozulurdu; şimdikilerin ise, yalnız o dertleri yok.. Bizim, bayram yerinde bir mahallebici Hüsnümüz vardı, şöyle bağırırdı :

— Bakkal gibi eksik vermem, kahveci gibi fazla çizmem, kasap gibi kemik sokmam, kömürcü gibi marsık koymam, fırıncı gibi hile katmam, gazeteci gibi yalan yazmam; karaman okkası, çelebi lokması, kara koyunun beyaz sütüyle kaymak !

Ve biz gider, bu kara koyunun beyaz sütüyle yapılan mahallebileri lezzetle yerdik. Eğer şimdiki mahallebicilerden biri de böyle bağıracak olsa hiç şüphesiz, zamane çocukları karşısına geçip, hep bir ağızdan :

— Enailiğine doyma ! Âlemin doğrusu sen mi kaldın? diye alay ederler.

Ah bizim yirmi, yirmi beş sene evvelki bayramımız, neredesin?

Osman Cemal

Kadın — Bak kocacığım, isimlerimizi yazdığımız ağaç dal budak salmağa başlamış !

AĞABABA ANLATIYOR

HİÇ OLMAZSA...

Surub meraklısı bir adam varmış, kendi eliyle; sekiz, on çeşid şurub kaynatır, her birinden bir miktar karıştırarak misafirlerine ikram edermiş.. Bittabi misafirler de bu nefis renkli, lâtif çeşnili, çiçek kokulu kevseri, yudum, yudum dillerini damaklarına vura vura, keyifle içerlermiş.

Bir gün mahalle imamı da ziyarete gelmiş, meraklı zat ona da bir bardak sunmuş. Fakat zevkten mahrum bu obur ve açgözlü kimse derhal, bir nefeste, soluk almaksızın şurubu midesine indirmiş. Bunu gören evsahibi dayanamamış :

— Behey adam, demiş, anladık zevkin yok, fakat hiç olmazsa sünneti şerife mucibince üç nefeste içseydin !

★

Yine vaktiyle bir sarhoş meyhaneciye bir at bulması için israr eder. Fakat arayıp tararlar, at bulamazlar. Fakat bakarlar ki herif bir türlü gitmiyor, kendisini bir küfeye sokarlar ve hamalın sırtına vererek kapı dışarı ederler.

Hamal yürüyünce sarhoş gülümser, derki :

— Hani ya at yok diyordunuz?!

Gözleri bağlanmış olan papağan : — Siz ikiniz orada, karanlıkta ne yapıyorsunuz?

"Fun Parade" dan

Makbule Geçen Dua

Bir köylünün, yirmi sene beraber yaşadığı karısı hastalanır, ölür. Kadının aksiliğinden bu yirmi sene içinde kavgadan, gürültüden adam bir gün bile rahat yüzü görmez. Yalnız kalınca adamcağız nefes alır.

Fakat ara sıra yine kabri ziyarete gider.

Bir seferinde duadan sonra :

— Karıcığım, sağlığında bana rahat yüzü göstermedin amma, alışkanlık mı nedir, kabil olsa da dirilsen memnun olurdum.. der.

O sırada kabrin ayak ucunda toprak kımıldamıya, kabarmıya başlar. Bunu gören köylü hem oradan koşa koşa uzaklaşır hem de :

— Allahım ! Sözümü hemen ciddiye alacağını nereden bileyim, ben şaka söylemiştim ! der.

Tabiî toprağı kabartan köstebekmiş.

"Eşek arısı" isimli motosiklet "Ecnebi karikatürü"

— Vücudün çürük içinde...

— Ne yapayım kabahat eşek arısında !

MUSİKİ MECMUASI

Sanatkâr Bayan LâikaKarabey tarafından neşredilmekte olan bu pek mühim derginin 6 ıncı sayısı gayet istifadeli yazılar ve kıymetli notalarla çıktı. Musiki zevkine sahip bütün okuyucularımıza hararetle tavsiye ederiz.

Büyük bir ihtisas ve gayret eseri olan (Musiki Mecmuası) memleketimiz için, bir kazanç ve başarıdır.

AYDEDE

SİYASİ HOŞSOHBET GAZETE

ABONE ŞARTLARI

6 Aylık	Memleket içi	7,5 Lira
»	Memleket dışı	12 »
1 Senelik	Memleket içi	14 »
»	Memleket dışı	21 »

BUGÜNLERDE !

OLUP BİTENLER

Şap ve Şeker

Ticaret Bakanlığı yeni ve mühim bir sürü kararlar almış... Bu kararların açıklandığını belirten bir gazete: "İhracat işlerinde lüzumsuz formaliteleri kaldıran sirküler dün yayınlandı" diye bir de müjde veriyor. İyi, hoş amma, bu lüzumsuz formaliteler evvelden ne diye konmuştu? Bu lüzumsuz formaliteleri koyanlara ve çok lâzımmış gibi harfi harfine tatbik edenlere: "Kaşının üzerinde gözün var!" da mı denmiyecek?

İdarecileri, sorumlu tutacak bir devre girmek lüzumunu artık anlamalıyız. Herkesin: "Şap!" dediğine "şeker!" diyenler hesap vermesini de bilmelidirler.

DARISI ÖTEKİLERİNE

Zirai Donatım Kurumu, Adanada bir tamir atelyesi kurmak ister. Keşifler yapılır, bu atelyenin 850 bin liraya mal olacağı -söz de- anlaşılır. Tahsisat ayrılır, inşaata başlanır. Bre aman! Temeller tutmuyor. Üstelik arazi de sık sık su baskınına uğramakta. Yeni bir inceleme: İnşaat 12-13 milyon liraya çıkacak!

Haber verildiğine göre, Adanada bu inşaat sahasını gözden geçiren Ziraat Bakanı Cavid Oral, birkaç üzüntülü dakika geçirmiş ve bu işten sarfınazar edilmesi lâzım geldiğini söylemiş...

Çok yerinde bir lâf.. Zararın neresinden dönülse kâr, yine kârdır.

KARGI

26 Sene evvelki bayramlardan bir hâtıra — Eski "Aydade" den

Tam demokrasi ve iktidara doğru

SAĞLAR UYUZ SABUNU

En yeni, tatbiki kolay, eşsiz tesirli, deriyi zedelemeyen, ucuz, 24 saatte şifalandırır uyuz ilâcıdır. Reçeteli, reçetesiz ruhsatlıdır; arayınız.

Ultramin
DİŞ KREMİ
Dişleri çürümekten korur

Günahı Onun

Tiryakinin biri Ramazanda akşam üzeri köşe minderine oturmuş, afyonu dudaklarının arasına almış, ezanı beklermiş. O sırada kulağının yanından bir sivrisinek geçmiş, tiryaki bunu ezan sesi zanniyle hemen afyonunu yutmuş, sigarasını çekmiş. Karısı: "Aman, demiş, ayol, daha ezan okunmadı ki..." Tiryaki işi anlamış, fakat sigarasını bir nefes daha çekerek:

— Ne yapalım, hanım, demiş, varsın günahını sivrisinek çeksin!

Sahibi: F. KARAY
Yazı işlerini fiilen idare eden: Z. Çalıkoğlu
İdare yeri: Ankara Caddesi 96/2 İstanbul
Dizildiği yer: Murat KERMAN Mürettiphanesi
Basıldığı yer: TAN Matbaası

DÖŞENMİŞ
2 EV
Ayrıca
ARSA-PARA
EV EŞYASI
İkramiyelerinden istifade için
% 4 Faize tâbi
En az 100 Liralık
Bir küçük cari Hesap açtırınız.
TÜRKİYEDE
EMLÂK KREDİ
BANKASI
Şubeleri: Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa, Adana, Samsun, Eskişehir
İstanbul şubesi: Eminönü
Tl. 20042-20048-20051

EVİNE GEÇ GELEN BAY

Eğer beraberinde bir güzel kadın getirmeseydi hali harabdı...

Hanımeli'nin yaz ve deniz ilâvesi. Her erkeğin evine götürdüğü zaman karısını memnun eden tek güzel kadındır.

72 renkli, resimli sayfa 50 kuruştur.
İstanbul TAN Matbaası

Az miktarı
Çok köpürür

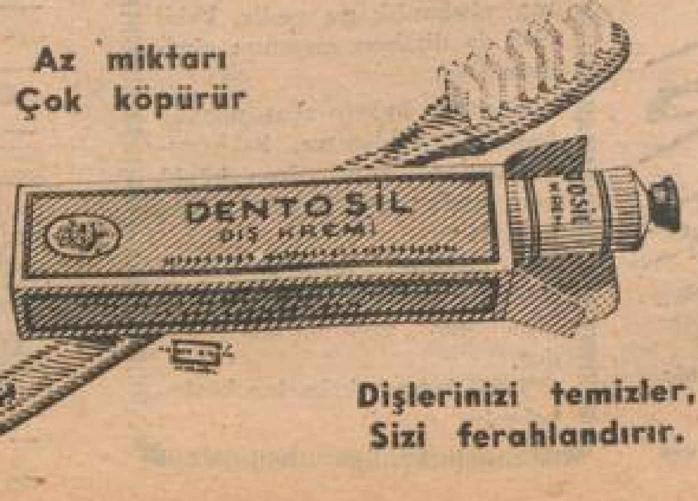

Dişlerinizi temizler,
Sizi ferahlandırır.

4 m/m TRAŞ BIÇAKLARI
Amerikan sanayiinin bir şaheseridir.
Genel deposu:
Sirkeci Kayseri Han No. 4
M. İhsan Sıtkı